

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи з дисципліни

«ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

(для студентів всіх форм навчання освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 073 – Менеджмент організацій і адміністрування)

**Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2016**

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінансовий менеджмент» (для студентів всіх форм навчання освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 073 – Менеджмент організацій і адміністрування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад. : Н. О. Кондратенко, М. А. Браташ. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016 . – 21 с.

Укладачі: д-р екон. наук, проф. Н.О. Кондратенко
ст. викл. М. А. Браташ

Рецензент: О.А. Карлова, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою менеджменту і адміністрування, протокол засідання № 1 від 31 серпня 2016 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
Загальні положення.....	5
1. Вибір теми курсової роботи.....	6
2. Вивчення спеціальної літератури з обраної теми.....	6
3. Складання плану	7
4. Збір вихідної інформації щодо діяльності підприємства	8
5. Розкриття змісту курсової роботи	10
6. Оформлення курсової роботи	12
7. Подання роботи та її захист	15
Додаток А. Рекомендована тематика курсових робіт з дисципліни «Фінансовий менеджмент»	16
Додаток Б. Література для виконання курсових робіт з дисципліни «Фінансовий менеджмент».....	18
Додаток В. Зразок титульного аркуша	20

Вступ

Розвиток ринкових відносин в Україні обумовив підвищення ролі фінансів у цілому і галузевих фінансів зокрема. Фінанси підприємств стали головним індикатором, який характеризує результат їх діяльності. Кількісні та якісні параметри фінансового стану кожного підприємства визначають його місце на ринку і здатність функціонувати в певному економічному просторі. Політика цін, політика кредитів, податкова та дивідендна політика, політика управління капіталом підприємства – ці та інші питання мають принципове значення для ефективної діяльності кожного підприємства в ринкових умовах. Необґрунтовані управлінські рішення з цих питань можуть призвести до втрати платоспроможності і в кінцевому підсумку – до банкрутства підприємства.

Фінансовий менеджмент, виступаючи складовою частиною загального менеджменту підприємства, відіграє одну з найважливіших ролей у його життєзабезпеченні. Він дозволяє координувати і підвищувати результати маркетингового менеджменту, менеджменту персоналу та інших частин загального менеджменту господарюючого суб'єкта. Ефективний фінансовий менеджмент дозволяє підтримувати високі темпи виробничого розвитку підприємств, забезпечувати постійне зростання власного капіталу, ресурсного потенціалу, суттєво підвищувати конкурентну позицію на ринку, забезпечувати стабільний економічний розвиток в стратегічній перспективі.

Практика і накопичений досвід наявно свідчать, що сьогодні все більш суттєву роль для ефективного функціонування кожного підприємства відіграють методи і результати фінансового менеджменту, тобто цілі і технології менеджменту фінансових відносин.

У методичних рекомендаціях відображається, яким чином проводиться вибір теми курсової роботи, вивчення спеціальної літератури з обраної теми, складання плану, збір вихідної інформації щодо фінансової діяльності підприємства, розкриття змісту курсової роботи та її захист.

Загальні положення

Метою виконання курсової роботи є:

- глибоке вивчення теоретичних аспектів теми в сучасному їх стані;
- ознайомлення з застосуванням теорії на практиці;
- вивчення, збір, систематизація та обробка фінансової інформації;
- вироблення вміння формулювати пропозиції, спрямовані на підвищення ефективності фінансового менеджменту на підприємстві на основі узагальнення вивченого матеріалу;
- виявлення самостійного погляду студентів на поставлені запитання.

Курсова робота виконується на основі вивчення певної спеціальної літератури, а також дослідження умов роботи, фінансових та економічних показників конкретних підприємств.

У процесі написання курсової роботи студенти самостійно здійснюють збір необхідної інформації, її обробку, обґрунтування пропозицій щодо розглянутих питань, що є, по суті, одним із видів науково-дослідної роботи. Виконання курсової роботи на високому теоретичному та практичному рівнях, її положення можуть бути базою для підготовки доповіді на науковій конференції, публікації студентських наукових праць.

Процес виконання курсової роботи містить низку послідовних етапів, основними з яких є:

1. Вибір теми курсової роботи.
2. Вивчення спеціальної літератури з обраної теми.
3. Складання плану.
4. Збір вихідної інформації щодо фінансової діяльності підприємстві.
5. Розкриття змісту курсової роботи: викладання теоретичних аспектів теми, аналіз одержаних матеріалів, обґрунтування висновків та пропозицій.
6. Оформлення курсової роботи.
7. Подання роботи викладачу та її захист.

Студенти повинні враховувати необхідність виконання всіх перерахованих етапів, плануючи їх у наведеній послідовності.

Обов'язковим є виконання курсової роботи в строк, встановлений кафедрою у відповідності з навчальним планом.

1. Вибір теми курсової роботи

Вибір теми є першим етапом курсової роботи і має важливе значення для її успішного виконання.

Вибір теми курсової роботи здійснюється студентом індивідуально відповідно до тематики, яку рекомендує кафедра (додаток А).

Тематика курсових робіт містить широкий комплекс питань, що охоплюють усі сфери господарської діяльності сучасних підприємств.

При виборі тем слід виходити з їх наукової та практичної актуальності, враховувати перспективність, відповідність профілю навчання студента, необхідність відображення процесів, що відбуваються в економічному житті. Перевага надається темам, що пов'язані з науковими дослідженнями кафедри.

Студент має право пропонувати тему самостійно, при цьому вона повинна відповідати програмі дисципліни, розглядати актуальні проблеми економіки та менеджменту, або бути продовженням його наукової роботи.

Після того як тему курсової роботи обрано, необхідно приступити до її конкретизації.

2. Вивчення спеціальної літератури з обраної теми

Згідно з обраною темою курсової роботи студент самостійно підбирає літературні джерела: законодавчі акти України, офіційні документи, книги, підручники, статті, накопичує відомчі матеріали з теми, вивчає їх.

Написання курсової роботи передбачає обов'язкове вивчення чинного законодавства, постанов Верховної Ради України, наказів, листів та інструкцій Міністерств та відомств України та інших органів управління з питань, пов'язаних з темою курсової роботи.

Бажано під час вивчення літературних джерел ознайомитися із зарубіжною літературою з досліджуваної проблеми, з трактуванням понять, термінів, показників обліку, аналізу і прогнозування фінансової

діяльності підприємств, ознайомитися з поглядами і пропозиціями відомих вчених-економістів світу.

Для написання курсової роботи слід використовувати матеріали ЦСУ України і його організацій, зокрема «Статистичний щорічник України», «Україна в цифрах».

Вивчення літератури дає змогу студенту вивчати теоретичні основи досліджуваних питань теми і виявити ступінь їхньої розробки.

Дослідження теоретичних основ теми курсової роботи дає можливість усвідомити її зв'язок із загальними тенденціями розвитку даної проблеми.

Поглиблене вивчення літературних та офіційних джерел інформації дасть змогу з'ясувати сучасний стан питань щодо теми, правильно скласти план курсової роботи, чіткіше визначити спрямування і методику власних досліджень, обсяг і характер практичних матеріалів, необхідних для виконання курсової роботи.

Під час вивчення літературних джерел рекомендується вести робочі записи у вигляді тез і конспектів, що полегшить систематизацію, узагальнення матеріалів.

3. Складання плану

План курсової роботи складається згідно з завданням, визначеним керівником, та з урахуванням вивчення літературних джерел.

Перед складанням плану необхідно визначити характер і напрямок дослідження курсової роботи.

Курсова робота може мати практичну спрямованість, а може носити теоретичний характер.

Курсова робота, яка має практичну спрямованість, повинна містити такі основні розділи:

- Вступ.
- Огляд теорії питання і основні теоретичні підходи до розробки теми.
- Економічну характеристику досліджуваного підприємства, за матеріалами якого виконується робота.
- Вивчення та аналіз стану показників або положень з питань, що досліджуються, виявлення можливих резервів. Розрахунок плану необхідних показників на основі результатів їх аналізу або розрахунки ефективності заходів, що пропонуються

- Висновки і пропозиції, розроблені на основі аналізу стану питання, їх обґрунтування.

В курсовій роботі, що виконується в теоретичному плані, слід передбачити такі основні розділи:

- Вступ.
- Суть досліджуваної категорії чи явища.
- Місце та роль даного показника чи явища в діяльності підприємства.
- Вивчення стану питання на сучасному етапі.
- Оцінка впливу досліджуваного явища на можливі результати господарювання.
- Висновки і пропозиції, що являють собою можливі підходи до вирішення даної проблеми.

Основні напрямки досліджень за деякими темами та рекомендована література наведені у додатку Б.

4. Збір вихідної інформації щодо діяльності підприємства

Після вивчення літератури з теми і складання плану курсової роботи студент приступає до збору практичних матеріалів щодо досліджуваного підприємства. Організація збору інформації передбачає:

- визначення показників, які необхідно зібрати;
- розробку методики одержання окремих показників;
- правильне документальне оформлення даних досліджень.

Робота з визначення питань переліку показників, які підлягають збору, проводиться у декілька етапів.

На першому етапі розробляється перелік усіх вихідних показників з кожного досліджуваного питання. При цьому важливо розмежувати показники інформаційні та показники аналітичні.

На другому етапі складається зведений перелік усіх вихідних показників.

При цьому вихідні показники, необхідні для визначення окремих питань, підлягають логічному аналізу з погляду на їх повторення, взаємозв'язок та можливість отримання подальших аналітичних показників.

На третьому етапі визначають джерела інформації щодо кожного вихідного показника. При цьому виявляється, які показники можуть

бути одержані зі статистичних даних, матеріалів дослідження економічної літератури, а які належить одержати у процесі дослідження діяльності підприємств.

При зборі показників, які відображаються бухгалтерським обліком та статистичною звітністю, необхідно визначити джерела одержання даних (форму звітності чи книгу обліку), період, за який здійснюється збір показників (він повинен бути порівняльним), одиниці виміру.

Звітні дані повинні охоплювати, як правило, період у 2-3 роки. Для порівняння важливо вивчити досвід передових вітчизняних підприємств.

Для одержання спеціальних матеріалів і даних, яких немає у бухгалтерській та статистичній звітності, студент повинен самостійно виконати необхідні розрахунки, провести «натурне» обстеження.

Збір матеріалів способом «натурного» обстеження передбачає чітке визначення показників, аби виключити можливість його неправильного тлумачення. Період відображення показників «натурного» обстеження повинен бути аналогічний періоду, за який зібрані дані статистичної чи бухгалтерської звітності. Якщо показники «натурного» обстеження мають моментний характер (тобто на певну дату), то дата повинна входити до звітного періоду.

У тому випадку, коли показники «натурного» обстеження доповнюють чи деталізують показники статистичної чи бухгалтерської звітності, необхідно забезпечити також ідентичність одиниць виміру.

В основу розробки методики одержання показників способом спеціальних обстежень слід покласти: спосіб збору показників (хронометражні виміри, фотографії робочого часу, анкетне опитування і т.п.), чітку класифікацію досліджуваних процесів, визначення кількості спостережень, що забезпечують достовірне уявлення про кожен процес чи досліджуване питання.

Основною формою документального оформлення матеріалів є табличні інформаційні документи. Вони можуть бути у вигляді зведених чи окремих таблиць.

При цьому показники групуються за окремими питаннями (розділами) курсової роботи чи характеристиками окремих блоків діяльності підприємства.

При побудові алгоритму збору показників, в першу чергу визначаються показники, одержані за даними бухгалтерської та статистичної звітності, потім – показники «натурного» та спеціального

обстежень. Необхідно перевірити взаємозв'язок показників в окремих формах (ідентичність одиниць виміру, період звітності, тощо).

Зібраний матеріал підлягає ретельній обробці, у процесі якої здійснюється його упорядкування, тобто студент повинен розподілити матеріал згідно до плану курсової роботи. Потім проводиться відбір матеріалу з погляду можливості та доцільності його використання в обґрунтуванні пропозицій.

У процесі обробки матеріалів складаються таблиці, графіки, діаграми, розраховуються середні та відносні величини, проводиться групування, тобто здійснюється аналітична обробка інформації з метою її подальшого узагальнення та обґрунтування рекомендацій. На етапі обробки економічної інформації слід використовувати комп'ютерні технології.

Уся отримана інформація потребує перевірки під кутом зору її достовірності, логічної відповідності кінцевим результатам.

У процесі аналізу зібраного матеріалу слід забезпечити порівнянність усіх показників за критеріями часу (періодів), цін, структури мережі філій підприємства.

5. Розкриття змісту курсової роботи

Після опрацювання літературних джерел та обробки економічної інформації студент приступає безпосередньо до виконання курсової роботи.

У вступі необхідно обґрунтувати актуальність теми, дати характеристику сучасного стану наукової проблеми (питання), вказати мету роботи та на основі яких матеріалів вона виконується.

Теоретична частина роботи повинна включати питання, що розкривають найважливіші теоретичні аспекти вивчення проблеми і сутність досліджуваного явища.

До основних теоретичних досліджень належать:

- основні категорії і поняття економіки підприємств;
- закономірності розвитку досліджуваного явища, процес у певному виробництві;
- система наукових термінів.

За цими напрямками необхідно критично розглянути та узагальнити авторів за проблемами, які вивчаються, виявити закономірності, обґрунтувати свою думку, за необхідності залучити

матеріали, що висвітлюють досвід зарубіжних країн. Теоретичні положення можуть бути підкріплені цифровим матеріалом.

Викладення теоретичної частини не зводиться до переписування різних інструктивних і відомчих матеріалів, літературних джерел, а повинно містити самостійний погляд студента, його відношення до проблеми.

Цей розділ повинен бути тісно пов'язаним зі змістом теми, бути теоретичною базою для наступного дослідження фактичних даних і розробки практичних рекомендацій.

На завершення цього розділу слід зробити висновки, що дозволять перейти до наступного викладення матеріалу.

Якщо курсова робота має теоретичне спрямування, то, розкриваючи суть якогось явища, його вплив на результати господарювання певної галузі або окремого підприємства, можна підкріпити висновки статистичним матеріалом, вивченим на основі статистичних збірок і періодичної літератури.

Практична частина роботи починається з економічної характеристики підприємства, на матеріалах якого виконується робота.

Економічна характеристика повинна відображати тип, спеціалізацію, організаційно-правовий статус підприємства; його функції та організаційну побудову, структуру виробництва і обслуговуючих підрозділів, наявність філій і дочірніх підприємств; характеристику ринкової орієнтації і конкурентного середовища; форми господарських зв'язків з постачальниками та покупцями.

Аналіз стану досліджуваних питань, планові розрахунки, їх обґрунтування – є центральною частиною курсової роботи. Аналіз виконується за досліджуваними напрямками на основі економічної інформації, зібраної на досліджуваному підприємстві.

Важливим моментом є правильний вибір методики досліджень, відповідних методів і прийомів економічного аналізу, математичного апарату. Методика досліджень повинна викладатись докладно, з обґрунтуванням її вибору. У розділах, що присвячені аналізу та плановим розрахункам, повинна бути зазначена мета і описана програма відповідних конкретних розрахунків, викладена їх сутність, оцінена точність і достовірність даних, які використовуються.

У процесі аналізу визначається динаміка показників, відхилення їх від планових даних, розкриваються причини відхилення, вивчаються фактори, що впливають на відповідні зміни, виявляються резерви

підвищення ефективності діяльності, виділяється необхідна інформація для проведення планових розрахунків. Одержані в роботі математичні залежності рекомендується ілюструвати прикладом конкретних розрахунків.

При розрахунках планових показників слід використовувати різні методики їх розрахунків з використанням результатів аналізу. Процес планування повинен завершитись обґрунтуванням оптимальної програми (плану) підприємства.

Розділи робіт, що присвячені аналізу та плановим розрахункам, завершуються трактовкою одержаних результатів та описом їх можливого застосування.

Перед тим як робити висновки – коротке викладення отриманих результатів – необхідно перевірити завершеність кожної окремої частини роботи та слушність аргументації всієї роботи в цілому. Лише після цього слід формулювати висновки щодо суті поставленої проблеми, з побічних питань, з питань практичного значення та використання одержаних результатів.

Висновки та пропозиції повинні містити оцінку результатів з погляду їх відповідності цілям роботи, причому не тільки за матеріалами аналізу, а й з теоретичних питань.

Пропозиції повинні бути конкретними, містити заходи з покращення господарської діяльності підприємства або галузі з визначенням економічного ефекту від їх впровадження. При цьому необхідно враховувати не лише їх позитивний ефект, але й розрахувати і порівняти з цим ефектом обсяги пов'язаних з впровадженням затрат – трудових, матеріальних, фінансових. Без такої оцінки неможливо визначити ступінь реальності проведення і термін окупності заходів.

6. Оформлення курсової роботи

Зібрані та оброблені у процесі дослідження матеріали потребують чіткого та послідовного викладення. На цьому етапі виконання курсової роботи остаточно відпрацьовується трактування всієї теми, її теоретичне та практичне спрямування, відповідна літературна та стилістична форма, яка уточнює раніше сформовані наукові дослідження, висновки та рекомендації.

Загальними вимогами до викладення матеріалу курсової роботи є: чіткість побудови; логічна послідовність викладення матеріалу;

переконливість аргументації; точність формулювань; виключення можливості суб'єктивного та неоднозначного тлумачення; конкретність викладення результатів дослідження; обґрунтованість і висновки пропозицій.

Курсова робота оформлюється обкладинкою та титульним аркушем.

Титульний аркуш виконується згідно з формою, яка наведена у додатку В.

На окремому аркуші наводиться зміст роботи, де вказаний перелік назв розділів курсової роботи та нумерація сторінок. Текст розділів роботи може поділятися на підрозділи (параграфи).

Розділи повинні бути пронумеровані арабськими цифрами у межах всієї роботи. Після номера розділу ставиться крапка. Підрозділи слід нумерувати арабськими цифрами в межах кожного розділу. Номер підрозділу має складатися з номера розділу та номера підрозділу, розділених крапкою. Після номера підрозділу і перед його назвою також ставиться крапка; наприклад: 2.1. (перший параграф другого розділу).

Текст роботи викладається на стандартних аркушах А4 (210 x 397 мм) рукописним способом, чітким і розбірливим почерком. Допускається виконання курсової роботи за допомогою комп'ютера. Кожна сторінка повинна мати поле зліва – 2,5 см, з інших боків – 2 см.

Кожен розділ починається з назви та розміщується з нової сторінки. Нумерація сторінок роботи повинна бути наскрізною: першою сторінкою є титульний аркуш (номер сторінки не вказується), другою – «ЗМІСТ».

Номер сторінки проставляється арабськими цифрами у правому верхньому куті. Якщо в роботі є рисунки і таблиці, які розміщені на окремих сторінках, їх слід включати у загальну нумерацію.

Кількість ілюстрацій, розміщених у роботі, визначається її змістом і повинна бути достатньою для того, щоб надати викладеному тексту якості і конкретності. Всі ілюстрації (схеми, діаграми, графіки і т. п.) іменуються рисунками. Рисунки нумеруються послідовно в межах розділу арабськими цифрами, наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу).

Цифровий матеріал, розміщений у курсовій роботі, рекомендується оформляти у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яка розміщена після слова «Таблиця». При переносі на наступну сторінку нумерують граfi і повторюють їх нумерацію на

наступній сторінці. Таблиці нумеруються у межах розділу арабськими цифрами, як рисунки, наприклад: Таблиця 3.2 (друга таблиця третього розділу). При посиланні на таблицю зазначають її повний номер і слово «Таблиця» пишуть у скороченому вигляді, наприклад: табл.3.2.

Рисунки і таблиці розміщують після першої згадки про них у тексті.

Таблиці великих розмірів, які містять вихідну інформацію та інші матеріали, розташовуються у додатках. Додатки належить включати у наскрізну нумерацію і виносити у кінець роботи. Додатки оформлюються на окремих аркушах, кожний з яких повинен мати заголовок і у правому верхньому куті напис «Додаток» з вказівкою його порядкового номера буквами, наприклад: Додаток А, Додаток Б.

Формули належить писати чітко. У поясненні значення символів і числових коефіцієнтів повинні наводитися безпосередньо під формулою у тій же послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта слід писати з нового рядка.

Закінчується робота списком літератури. При його складанні усі використані джерела слід розмістити в алфавітному порядку.

Відомості про книги (монографії, підручники, довідники і т.п.) повинні включати: прізвище та ініціали автора, назву, найменування видавництва (журналу), назву серії (якщо така є), рік випуску, номер видання (журналу), сторінки, на яких розміщена стаття.

Літературні джерела слід наводити у такій послідовності:

- Закони України;
- постанови Верховної Ради та Кабінету Міністрів України;
- накази, листи, інструкції міністерств, відомств, органів держадміністрації;
- книги та брошури;
- журнальні статті;
- газетні статті;
- матеріали господарської діяльності підприємств.

При посиланні у тексті на джерела інформації потрібно наводити у квадратних дужках їх порядковий номер за списком літератури.

Обсяг курсової роботи не обмежується, але повинен становити не менше 40 – 50 сторінок рукописного тексту.

7. Подання роботи та її захист

Виконана курсова робота подається на кафедру.

Під час підготовки курсової роботи до захисту студент повинен ознайомитися зі змістом рецензії та зауваженнями і підготувати на них відповіді.

Захист курсової роботи відбувається на засіданні комісії викладачів кафедри до початку екзаменаційної сесії.

У процесі захисту курсової роботи студент коротко повідомляє основні положення та результати роботи, дає пояснення по суті зауважень, відповідає на запитання комісії.

У визначенні оцінки курсової роботи після її захисту береться до уваги загальний рівень виконання роботи, вміння студента проводити наукові дослідження та пов'язувати теоретичні знання з практикою роботи підприємства, а також змістовність відповідей на поставлені запитання у процесі захисту.

Оцінку за курсову роботу виставляє комісія у заліковій книжці студента та у спеціальній відомості.

**Рекомендована тематика курсових робіт з дисципліни
«Фінансовий менеджмент»**

1. Управління формуванням і розподілом прибутку підприємства.
2. Основні напрямки удосконалення політики управління оборотними активами.
3. Методи діагностики фінансової неспроможності підприємства.
4. Механізми проведення фінансової санації підприємства.
5. Розробка інвестиційної стратегії підприємства.
6. Управління фінансовими ризиками на підприємстві.
7. Організація фінансового менеджменту на підприємствах.
8. Методи і моделі прогнозування банкрутства підприємств.
9. Розробка і впровадження ефективної дивідендної політики на підприємстві.
10. Методологічні і практичні засади впровадження фінансового контролінгу на підприємстві.
11. Методи і механізми оцінки ефективності фінансових інвестицій.
12. Роль фінансового аналізу і фінансової діагностики в оптимізації управління фінансами підприємства.
13. Впровадження адекватної ринковим умовам системи управління витратами на підприємстві.
14. Фінансові критерії оптимізації асортиментної структури виробничої програми.
15. Амортизаційна політика підприємства як джерело інвестиційних ресурсів.
16. Методи і моделі управління запасами на підприємствах.
17. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств.
18. Методологічні підходи до оцінки вартості підприємств.
19. Методи профілактики фінансових ризиків в ринкових умовах.
20. Впровадження системи бюджетування на підприємствах.
21. Управління портфелем цінних паперів.
22. Наукові засади інтегральної оцінки фінансового стану підприємств.
23. Управління дебіторською заборгованістю на підприємствах.
24. Теорія портфельного інвестування.
25. Механізми антикризового фінансового управління на підприємстві.

26. Інформаційна база фінансового менеджменту.
27. Особливості складання й аналізу консолідованої фінансової звітності.
28. Вибір ефективних джерел фінансування діяльності фірми.
29. Управління грошовими коштами на підприємствах.
30. Організація стратегічного і оперативного фінансового контролінгу на підприємствах.
31. Фінансування підприємств за рахунок позикового капіталу.
32. Теоретичні джерела фінансової діяльності підприємств.
33. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.
34. Формування системи комплексної оцінки інноваційно-інвестиційних проектів у виробництві.
35. Актуальні проблеми інтеграції капіталу в умовах науково-технічного прогресу.
36. Методи і форми державної фінансової підтримки санації підприємств.
37. Фінансовий механізм підприємства.
38. Аналіз фінансових ресурсів підприємств.
39. Аналіз й управління фінансовою стійкістю підприємства в ринкових умовах.
40. Розробка плану фінансового оздоровлення неплатоспроможного підприємства.
41. Розробка фінансової стратегії підприємства.
42. Кредитування підприємств в основні та оборотні фонди.
43. Оцінка кредитоспроможності підприємства.
44. Сучасні підходи до формування політики управління оборотними активами на підприємствах.

**Література для виконання курсових робіт з дисципліни
«Фінансовий менеджмент»**

1. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента: Уч. пособие.-М.: Финансы и статистика.-1997.-478 с.
2. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс.-Киев: Ника-Центр, Эльга.-2001.-528 с.
3. Бригхэм Ю. Финансовый менеджмент. – СПб.: Знания, 2005. – 960с.
4. Бригхем Є.Г. Основи фінансового менеджменту: Пер. з англ.-К.:Молодь.-1997.-1000 с.
5. Валдайцев В.С. Оценка бизнеса и инновации: Учебное пособие.-М.: «Филин».-1997.-148 с.
6. Григорьев В.В., Федотова М.А. Оценка предприятия: теория и практика: Учебное пособие.-М.: ИНФРА-М.-1996.-400 с.
7. Гридчина М.В. Финансовый менеджмент: Курс лекций.-Киев: МАУП.-1999.-136 с.
8. Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности.-М.: Финансы и статистика.-1996.-432 с.
9. Кочович Е. Финансовая математика. Теория и практика финансово-банковских расчетов.-М.: Финансы и статистика.-1994.-272 с.
10. Кудина М.В. Финансовый менеджмент. – М.: Знания, 2004. – 256с.
11. Менеджмент организации / Под ред. З.П. Румянцевой и Н.А. Соломатина.-М.: ИНФРА-М.-1996.-328 с.
12. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ.-М.: Дело.-1992.-528 с.
13. О.В. Посилкіна, М.І Сидоренко, Г.Х. Понтелесєв Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник для студентів спеціальності “Економіка підприємства”. - Харків: Вид-во НФаУ.- 2005, 207 с.
14. Оценка бизнеса: Учебник / Под ред. А.Г. Грязновой. – М.: Знание, 2004. – 736с.
15. Павлова Л.П. Финансовый менеджмент. – М.: ИНФРА-М.-1996. – 400 с.
16. Стоянова Е.С., Штерн М.Г. Финансовый менеджмент для практиков: краткий профессиональный курс.-М.: Перспектива.-1998.-239 с.
17. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554с.

18. Фінансовий менеджмент: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А.М. Поддєрьогін, Л.Д. Буряк, Н.Ю. Калач та ін. – Київ : КНЕУ.-2001.-294 с.

19. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник / За ред. проф. Г.Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 496с.

20. Финансовый менеджмент: теория и практика: Учебник / Под ред. Е.С. Стояновой.-5-е изд., перераб. и доп. –М.: Изд-во «Перспектива».-2001.-656 с.

21. Фінанси підприємств: Навчальний посібник: Курс лекцій / За ред. д.е.н., проф. Г.Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 268с.

Зразок титульного аркуша

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра менеджменту і адміністрування

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Фінансовий менеджмент»

на тему _____
_____

Виконав/ла/ студент/ка/
_____ курсу
_____ факультету,
групи _____
_____ відділення

(прізвище, ім'я, по батькові)
Керівник _____
(ПІБ, вчений ступінь)

Харків – _____
(рік)

Навчальне видання

Методичні вказівки
до виконання курсової роботи з дисципліни

«ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

(для студентів всіх форм навчання освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 073 – Менеджмент організацій і адміністрування)

Укладачі Кондратенко Наталія Олегівна
Браташ Мирослава Анатоліївна

Відповідальний за випуск М. К. Гнатенко
За авторською редакцією
Комп'ютерне верстання М. А. Браташ

План 2016, поз. 353М

Підп. до друку 25.06.2015
Друк на ризографі
Зам. №

Формат 60 x 84 /16
Ум. друк. арк. 0,9
Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК 4705 від 28.03.2014 р.